

Dosarul nr. 2rc-39/22
2-21028290-01-2rc-11042022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud.: N. Arabadji)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: A. Malîi, V. Cotorobai, D. Dulghieru)

DECIZIE

11 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Instituția Publică „Agenția pentru Dezvoltarea și Modernizarea Agriculturii”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Quadrotech” împotriva Instituției Publice „Agenția pentru Dezvoltarea și Modernizarea Agriculturii”, cu privire la încasarea datoriei, penalității și cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 03 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituit apelul declarat de Instituția Publică „Agenția pentru Dezvoltarea și Modernizarea Agriculturii” împotriva hotărârii din 06 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a ț ă :

La 23 februarie 2021, SRL „Quadrotech” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Instituției Publice „Agenția pentru Dezvoltarea și Modernizarea Agriculturii” solicitând încasarea datoriei în sumă de 43002 lei, a penalității în sumă de 31606,47 lei și cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 06 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă parțial acțiunea depusă de SRL „Quadrotech”. S-a încasat din contul Instituției Publice „Agenția pentru Dezvoltarea și Modernizarea Agriculturii” în beneficiul SRL „Quadrotech” suma de 15803,23 lei cu titlu de penalitate , redusă înjumătățit și a sumei de 1764,15 lei, cu titlu de taxa de stat, iar în total suma de 17567,38 de lei.

La 07 octombrie 2021, Instituția Publică „Agenția pentru Dezvoltarea și Modernizarea Agriculturii” a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea a hotărârii din 06 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru în partea admiterii acțiunii depusă de SRL „Quadrotech” și emiterea unei noi hotărâri în această parte de respingere integrală a acțiunii. Totodată, a indicat apelantul că motivele de fapt și de drept, pe care se întemeiază apelul, precum și dovada de plată a taxei de stat, le va prezenta ulterior după ce va lua cunoștință cu hotărârea integrală a primei instanțe.

Prin încheierea din 01 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, nu s-au dat curs cererii de apel depuse de Instituția Publică „Agenția pentru Dezvoltarea și Modernizarea Agriculturii” și s-a acordat apelantului termen de 7 zile de la recepționarea prezentei încheieri pentru lichidarea neajunsurilor cererii de apel, și anume să prezinte prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău apelul motivat. S-a explicat apelantului că în caz dacă nu vor fi lichidate neajunsurile menționate în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită fără examinare.

La 03 ianuarie 2022, Instituția Publică „Agenția pentru Dezvoltarea și Modernizarea Agriculturii” a depus cerere de apel motivată, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii din 06 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru în partea admiterii acțiunii cu emiterea unei noi hotărâri în această parte de respingere a acțiunii depusă de SRL „Quadrotech”.

Prin încheierea din 03 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, a fost restituit apelul declarat de Instituția Publică „Agenția pentru Dezvoltarea și Modernizarea Agriculturii” împotriva hotărârii din 06 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motiv că apelantul în termenul stabilit nu au lichidat neajunsurile cererii de apel.

La 03 martie 2022, Instituția Publică „Agenția pentru Dezvoltarea și Modernizarea Agriculturii” a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii din 03 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, cu remiterea cauzei spre rejudecare, la etapa primirii cererii de apel.

În motivarea recursului Instituția Publică „Agenția pentru Dezvoltarea și Modernizarea Agriculturii” și-a exprimat dezacordul cu încheierea contestată, invocând că este nefondată, neîntemeiată și lipsită de suport juridic.

A indicat că, încheierea instanței de apel, prin care s-a acordat termen pentru lichidarea neajunsurilor, a fost recepționată la data de 28 decembrie 2021, astfel în termenul indicat de instanța de apel a fost depusă cererea de apel motivată, motiv pentru care consideră ilegală încheierea prin care a fost restituită cererea de apel.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele cauzei atestă că copia încheierii din 03 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată la adresa poștală a recurentului Instituția Publică „Agenția pentru Dezvoltarea și Modernizarea Agriculturii”, mun. Chișinău, str. C. Basarabiei, 18 la data de 10 februarie 2022 (f.d.84), dar date care ar confirma recepționarea acesteia la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, recursul declarat la 03 martie 2022 este în termen.

La 11 aprilie 2022, în adresa intimatului SRL „Quadrotech” a fost expediată copia recursului declarat de Instituția Publică „Agenția pentru Dezvoltarea și Modernizarea Agriculturii”, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referințelor (f.d. 127), însă intimatul nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră

că recursul urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din materialele cauzei rezultă, că la 06 octombrie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Instituția Publică „Agenția pentru Dezvoltarea și Modernizarea Agriculturii” a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 06 septembrie 2021.

Conform art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

Potrivit art. 365 alin. (1) lit. d), e), f) și alin. (4) din Codul de procedură civilă, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, probele invocate în susținerea apelului, solicitarea apelantului. La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

În conformitate cu art. art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea din 01 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, nu s-au dat curs cererii de apel depuse de Instituția Publică „Agenția pentru Dezvoltarea și Modernizarea Agriculturii” și s-a acordat apelantului termen de 7 zile de la recepționarea prezentei încheieri pentru lichidarea neajunsurilor cererii de apel, și anume să prezinte prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău apelul motivat. S-a explicat apelantului că în caz dacă nu vor fi lichidate neajunsurile menționate în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită fără examinare.

Se reține că Curtea de Apel Chișinău a expediat încheierea din 01 decembrie 2021 prin intermediul oficiului poștal, cu scrisoare recomandată, la adresa poștală a apelantului Instituția Publică „Agenția pentru Dezvoltarea și Modernizarea Agriculturii” indicată în cererea de apel, fiind recepționată de către ultimul la data de 24 decembrie 2021, conform avizului de recepție anexat la materialele dosarului (f.d.61).

Articolul 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă, prevede că cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Deci, argumentul recurentului precum că încheierea instanței de apel, prin care s-a acordat termen pentru lichidarea neajunsurilor a fost recepționată la data de 28 decembrie 2021, este neîntemeiat.

În conformitate cu art.110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

În speță, dat fiind faptul că încheierea instanței de apel din 01 decembrie 2021, a fost comunicată apelantului prin intermediul oficiului poștal la data de 24 decembrie 2021, așa cum rezultă din dovada de comunicare (f.d. 61), termenul legal până la care apelantul Instituția Publică „Agenția pentru Dezvoltarea și Modernizarea Agriculturii” putea înlătura neajunsurile a fost data de 31 decembrie 2021, însă apelul motivate a fost declarat la 03 ianuarie 2022.

Conform art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Prin urmare, prin restituirea cererii de apel conform prevederilor art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel a procedat în strictă conformitate cu legea procesuală.

Sub acest aspect justificat, prin prisma art.10 din Codul de procedură civilă, apelantul este ținut să suporte consecințele nefavorabile, rezultate din necunoașterea ori interpretarea viciată a prevederilor legii.

Astfel, neîndeplinirea indicațiilor instanței de apel în termenul stabilit de instanță, are ca efect pierderea unui drept procedural ce nu a fost exercitat în termenul legal imperativ, fără a aduce atingere dreptului subiectiv civil.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Folosirea cu buna-credință a drepturilor procedurale, prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să se intereseze despre dosarul care se află pe rolul instanței și să respecte termenele prevăzute de lege.

În această ordine de idei, Colegiul notează că Instituția Publică „Agenția pentru Dezvoltarea și Modernizarea Agriculturii”, contestând cu apel hotărârea primei instanțe, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță (Cauza Van Harn vs Germania nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Astfel, Colegiul relevă că recurentul nu a dat dovadă de diligență și bună credință în realizarea drepturilor sale, și astfel soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată privind restituirea cererii de apel în rezultatul nelichidării neajunsurilor, este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, avînd în vedere obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună credință și în termen.

Or, jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (Malahov vs. Moldova), denotă că „dreptul la o instanță” nu este absolut. Acesta poate fi supus limitărilor, or

art. 6 § 1 acordă statului dreptul de a alege liber mijloacele acestui scop. Limitările inclusiv financiare, dreptului de acces al persoanei la o ”instanță judecătorească” nu va fi compatibilă cu articolul 6 § 1, decât dacă aceasta urmărește un scop legitim și există o proporționalitate rezonabilă între mijloacele folosite și scopul legitim urmărit.

Prin urmare, Colegiul consideră că deoarece în termenul indicat de instanța de apel, Instituția Publică „Agenția pentru Dezvoltarea și Modernizarea Agriculturii” nu a lichidat neajunsurile indicate, instanța de apel corect a restituit cererea de apel depusă de ultimul, or apelantul nu s-a conformat indicațiilor instanței de apel stabilite prin încheierea din 01 decembrie 2021 și nu a prezentat cererea de apel motivată în termenul indicat de instanța de apel.

Din considerentele menționate, Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Instituția Publică „Agenția pentru Dezvoltarea și Modernizarea Agriculturii” și de a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 03 februarie 2022.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Instituția Publică „Agenția pentru Dezvoltarea și Modernizarea Agriculturii”.

Se menține încheierea din 03 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Quadrotech” împotriva Instituției Publice „Agenția pentru Dezvoltarea și Modernizarea Agriculturii”, cu privire la încasarea datoriei, penalității și cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic